

Tutanaklardan partizan davası

"Bomba koydular, sonra bulmuş gibi yaptılar,"

● TKP-ML Partizan örgütü davasında dinlenen bir tanık evlerinde ele geçtiği ileri sürülen bombayı polis memurlarının arama için geldiklerinde koyduklarını iddia etti.

ANKARA. (Cumhuriyet Bülteni) — TKP-ML Partizan davasında dinlenen Bayan Tanık, evlerinde arama yapan polislerin kendilerinin koydukları bombayı aradılar bulmuş gibi gösterdiklerini söyledi.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı (3) Numaralı Askeri Mahkemesinde 5 Ekim'de yapılan duruşmada tanıklar dinlendi. Sanıklardan Münir Ağtürk'ün eşi Adalet Ağtürk tanık olarak görevi ifadesinde tutanaklara geçen biçimleriyle sunuları söyledi.

"Göhisinde bulunan evimiz iki oda bir salon idi. Sonradan eklenmiş yapılar banyo ve tuvalet kısımları yapıldı. Tarihli

kesin olarak bilemiyorum. Eşim Münir Ağtürk tutuklandıktan sonra evvel ustalarla yaptırılmıştı. Bir de kireç çukuru açıldı. Sonradan yapılan eklenmiş yerlerinde kireç çukuru doğru çukur kazılıp su akıntısı sağlandı. Kazılan çukur bunun için açılmıştı. Herhangi bir şekilde mağara veya mahsen olarak yapılmamıştır.

Polis memurlarının evimize ilk geldiklerinde kocam evde yoktu. Adapazarı'na gitmişti. Gece evde iken polis memurları geldiler. Evi aramaya başladılar. Evde hiçbir şey bulamadılar. Ancak bir hafta kadar sonra Emniyet görevlileri tekrar geldiler. Yukarıda söylediğim gibi kömürükten üç metre ötede

Asağı inip kömürükte bakacaklar dediler. Kömürükte aradılar. Bir şey bulamadılar. Bizimle gelecektin dediler. Ailemle beraber Jandarma Karakoluna sonra da Emniyet Müdürlüğüne götürüldük. (Ya kocam gelir teslim olur, yahut da seni bırakmaz. Kocam teslim olursa seni bırakırız) dediler. 20 günlük çocukluğum olduğu için beni o gece geri getirdiler. Ancak (başka yakın akrabası varsa onu getirin) dediler. Kayın biraderini götürdüler. Tahminen bir hafta kadar sonra Emniyet görevlileri tekrar geldiler. Yukarıda söylediğim gibi kömürükten üç metre ötede

artık suların birikmesi için açtığımız çukurun üzerindeki tahıyı açıp baktılar. Tahıyı çukura içine attılar, o şekilde resim çektiler. Çukurun içinde herhangi bir şey bulunmamıştı. Bu işlen yapıldığı sırada kocam Münir Ağtürk Adapazarı'ndan gelip emniyete teslim olmuştu.

Adalet Ağtürk'ten sonra tanık olarak dinlenen Münir Ağtürk'ün kardeşi Ramazan da, "Kendisine ağabeyinin nerede olduğunu sorulduğunda ve bilmeğini söyleyince üç dört gün Emniyet'e alınıldığını" söyledi. Tanık Ramazan Ağtürk, polislerin kendisine boş kağıt imzalatıldığını ve kağıtları sonradan doldurduklarını ileri sürdü. Tanık Ramazan, tutanaklara geçen biçimleriyle sunuları söyledi.

"Arama tutanağında yazılan hususlar doğru değildir. Arama yapıldığı sırada ben yoktum. Kömürükte arama yapılmış ise, haberim yok. Arama tutanağında bahsedilen çukur için de bazı şeylerin bulunduğu yazılı ise de bu sıralarda yazılı resimler çekildiğinde, arama yapıldığında ben yoktum. Tutanağı imza etmek zorunda bırakıldım."

Mukbil Zırtıloğlu: Sendikalar siyaset dışında olamazlar

● DİSK Yürütme Kurulu üyesi Zırtıloğlu işçilerin ekonomik, sosyal ve kültürel durumlarını geliştirmek için demokratik kuruluşlar ve hatta siyasi partilerle güç ve eylem birliği oluşturabileceklerini belirtti.

DİSK davası

İstanbul Haber Servisi — DİSK davasında 6 ekim günü yapılan sorgusunda DİSK Yürütme Kurulu üyesi ve Olayis eski Başkanı Mukbil Zırtıloğlu, sendikaların temsil ettiği işçilerin ekonomik, sosyal ve kültürel durumlarını geliştirmek için demokratik kuruluşlar ve hatta siyasi partilerle güç ve eylem birliği oluşturabileceklerini söyledi.

6 ekim günü 19 kişi hakkında ek iddianame ile açılan da veya sabah 10.30'da duruşma günü verilmesi nedeniyle, saat 14 için gün verilmiş olan DİSK ana davasına, sabahki duruşma geçtiği için 15'ten sonra başlandı. 19 kişi için

hazırlanan iddianamedeki birleştirme istemine uyularak verilen birleştirme kararı ile, 62'si 140/1'e göre idam istemi ile, 10'u 140/3'e göre 5-15 yıl hapis cezası ile yargılanan suç sayı 72'ye çıktı. 24 aralık ta basılan davada 6. sanık sırasındaki DİSK Yürütme Kurulu üyesi ve eski Olayis Sendikası Başkanı Mukbil Zırtıloğlu'nun sorgusuna geçildi.

1981 yılında Çınar Otelinde gece resepsiyoncusu olarak çalışmaya başladığını ve o tarihte sendikacılığa ilgi duyarak örgütlenmeye çalıştıklarını söyledi. Zırtıloğlu, "İş, yönetin kurultunda ve iskolunun ulusal kurultusunda, asgari tic-

ret komisyonunda, Milli Prodüktivite Kurumunda görev yaptığını anlattı. İş kollarında ki DİSK'e bağlı Turizm - İş Sendikasının tabanlarından bu la üye çekmeye başlaması üzerine, sendikaların birlik ve beraberliğini korumak, yetki mücadelesinden işçilerin zarar görmesini önlemek için konuyu gündeme getirdiklerini ve tabanın eğilimine, çoğunluğa uyarak DİSK'e katılma kararı aldıklarını DİSK 6. Genel Kurulunda da DİSK yürütme kurulu üyeliğine seçildiğini bildirdi.

Siyasal, ekonomik ve sendikal görüşüne ilişkin soruya yanıtlarken, "Tam bağımsızlık

ve ulusal egemenlik zemini üzerinde, cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, deviyetçi halk ve devrimci görüşte sahibim. Sosyal demokratçıyım. Sosyal, ekonomik alanda, özgürlükçü, çözümlü parlamenter demokratide, DPT doğrultusunda, sosyal devletin iktisaden zayıf olanları koruduğu uygulamalar olsun isterim. Sosyal devlet insanın maddi ve manevi varlığını illedilince geliştirilmesi için her türlü önlemi almaktadır. Ekonomik ve siyasi düşüncelerimi CHP'nin ilkeleleri ve 1961 Anayasasının ilkeleleri ile açıklayabiliyorum."

Sendikaların işverenler ve siyasi partiler, hükümetler karısında bağımsız olmaları gerektiğini belirterek açıklamalarını şöyle sürdürdü:

"Sendikalar Batı demokrasilerinde olduğu gibi grev en geniş hak olarak kullanılabilmektedir. Sendikalar temsil ettiği işçilerin ekonomik, sosyal ve kültürel durumlarını geliştirmek için demokratik kuruluşlarla ve hatta siyasi partilerle güç ve eylem birliği oluşturabilirler. Bu uluslararası sendikacılık literatüründe, sınıf sendikacılığı, özgür sendikacılık, aynı zamanda devrimci sendikacılık olarak tanımlanır."

Sendikalar siyaset dışında olamazlar. Çünkü ekonomik, sosyal olaylarla siyaset arasında birinci derecede ilişki vardır. Bu nedenle sendikalar, sendikalar yasasının 16 maddesinin çizdiği sınırlar içinde, genel olarak siyasal iktidara sahip olmayı amaçlamak dışında, siyaset ve siyasi partilerle yakın ilişkilendirilmez. İşçilerin ekonomik ve sosyal haklarına arka çıkan iktidarları desteklerler. Bunun aksine davranan iktidarlara eleştirirler ve gerektiğinde düşürmelemleri için, demokratik usullerle ve yasal çerçevede kamu oyu oluşturmasını uğraşı verilerler. İşçilerden yana siyasal partilerin iktidar olmaları için çalışırlar."

Duruşma Yargıcı Çetin Güve mer'in "Nasıl?" sorusuna "demokratik yollardan kamu oyu oluşturarak. A partisi iktidarda, işçi sınıfı aleyhine kararlar veriyor. Toplantılar yapıyor, bu kararlar teşhir edilip yarılmıyor. Birleşim - Milletler'in kuruluşu İLO'nun bu konuda, ülkelerin uyması için tavsiye kararı olduğunu, sendikaların siyasetle uğraşmaları gerektiğini vurguladığını belirtti."

SÜRECEK

SÜRECEK

POLİTİKA VE ÖTESİ

Mehmed KEMAL

Tarihten söz edilirken, nedense, Kalde, Elam, Akat, Mısır'dan değil de Yunan ve Roma'dan başlarılar. Yunan ve Roma'da köle ve kölelik vardır ama, akıl özgürdür. Neden köleler özgür değil de akıl özgürdür? Üstünde çok kafa patlatmışlardır. Ortaçağ'da köleler dururken, akıl hapse atırlar. Neden atırlar? Belki işleri ve köleleri karıştırdığı için...

Dinler ortaya çıkar. Kiliselerde ve camilerde örgütlenir. Kralları, padişahları, imparatorları egemenliğine alırlar. Arkadaş din, önde krallar, padişahlar, imparatorlar özgürdür. Boş durmaz insanlığı, rönansans ve reformu icat eder. Dinler biraz geri çekilir, akıl öne geçer. Krallar, imparatorlar, şahlar, padişahlar haklı, halk haksız olur. Başkaldıran ezilir.

Neden krallar, imparatorlar, şahlar, padişahlar, su ya da bu yöntemle başa geçenler haklı oluyorlar da, halk haksız olur? İnsan zihni tembellidir, kendini fazla yormaz. Onlar haklı oldukları, haklı oldukları için haklıdır. Haksızları haklı, halk haksız olur. Başkaldıran ezilir.

Çağımızda, bazı ülkelerde, kralların, imparatorların, şahların, padişahların yerini fabrikacılar ve sermayeciler almıştır. Kralları, imparatorları, şahları, padişahları parmaklarında oynatırlar.

"Şu kadar bin kişiye etmek ve iş veriyoruz."

"Onlar sana ne veriyorlar?"

"Sayemde geçiniyorlar."

"İşini de, aşını da istemiyoruz, derlerse?"

"Diyemezler."

"Ya diyecekleri tutarsa?"

"Aç ve işsiz kalırlar."

Krallar, imparatorlar, şahlar, padişahlar soylu kişilerdir... Ya halk?

Halk soysuzdur. Halk, egemen olamaz. Krallarla, imparatorlarla, şahlarla, padişahlara dua eder. Demokrasilerde ise dua edeceklerine oy verirler, dört yılda, beş yılda bir...

Yasalar, krallar, imparatorlar, şahlar, padişahlar içindir. Halk yasaları uyar. Uymazsa, yasaları başkaldırmış olur, başları kesilir.

Arada bir halka özgürlük verilir, soylulara da döviz, para... Para, döviz

Akıl Özgürdür

bitir gibi olduğunda, halkın özgürlüğü alınır, paralar dövizler gene soyluların olur. Biraz bolluk olduğunda halka gene özgürlük verilir, paralar, dövizler gene cebeye...

Halk tembellidir. Fabrikacılar ve sermayeciler çalışkandır. Tembellilerin parası olmaz, çalışanların parası olur. Parası olmayanın sözü de olmaz. Hem söz söyleyecek de ne olacak? Sözle karın doyar mı? Tencere ancak para ile kaynar. Herkesin parası olursa zenginlik, soyluluk ne işe yarar?

Bazı ülkelerde sermayeci ve fabrikacı sıkıştı mı, birini bulur, toplumun sevgiliyi diye tanır. Halki meydanlara toplar, "Özgürlük istiyoruz!" diye bağırırlar. Boş mideleri özgürlüğe doyururlar, paraları, dövizleri cebeye atırlar. Özgürlük, demokrasi içindir. Sermayeci ve fabrikacılar için değildir. Onlar sermaye biriktirirler, fabrika kurarlar. Demokrasi ve özgürlük halk içindir. Halk sermaye biriktirir, fabrika kurabilir mi?

Hem halk özgürlüğü doğru dürüst kullanabiliyor mu? Verildiğinde tadını kaçırıyor, sermayeye, fabrikaya karışmaya kalkıyor. Bazan tadı kaçınca özgürlükler almamalı, fabrikacılar ve sermayeciler güçlendirilmeli. Sermayeciler ve fabrikacılar semizlenince, özgürlükler yeniden verilmelidir. Bir alınmış özgürlük, bir verilmeli ki tadı çıksın!

Halk tembellidir, soylular çalışkan. Halk, aptaldır, soylular akıllı... Halkın akıl başına gelir gibi olduğunda akıl tutuklanmaz. Akıl tutuklanmazsa, akıl değeri nasıl anlaşılabilir?

Düşünce özgürdür, halk düşünmemelidir. Onların yerine fabrikacılar ve sermayeciler düşünürler. Halk düşünürse, düşündüğünü eyleme geçirebilir. Düşünce, eyleme geçirilemez. Eyleme geçirilirse düşünce halk yanılır, yasaların dışına taşar. Düşünce özgür, eylem yasaktır. Yasaları soylular yapar, halk ona uyar. Halk, tembellidir, soylular çalışkan. Halk yasa yapmaz, soylular halk için yasa yaparlar. Halk soyluların yaptığı yasaya uyar. Tarih, eski Yunan ve Roma'da akıl özgürdür, soylular kullanır. Köleler hep vardır.

50 YIL ÖNCE

Cumhuriyet 1932-1982

10 EKİM 1932

● Türk diline dil uzatanlar!

Dil inkılabının manasını anlamayan ve yahut anlamak istemeyen bazı kimseler, belki sokuk şakalar yapmak için, belki de irticai bir zihniyetle, ortaya asılsız sayılar çıkarmışlardır. Sözde, bundan sonra beklemek yerine dürtüklemek, selamlamak yerine kızılamak vs. diyecekmişiz.

Anlayış kıt olmayan insanlar der hal farkedirler ki bunlar münasebet-siz ve tatsız soğuk ve iftiracı birer alaydan başka bir şey değildir, hatta basit nükte olarak bile kıymetleri yoktur. Belki de aramızda yaşayan düşünman ve yabancı kimseler tarafından uydurulan bu rivayetlere, göğsünde Türk yüreği çarpan hiç bir yurttaş inanmamalıdır.

Dil inkılabının başında ve Gazi'nin içinde memleketin bütün münevverleri vardır. Gaye bir sürü ölü ve ruhsuz kelimeleri dilimize sokmak değil, bilakis, halkın dilinde yaşayan, yurdun her köşesinde bugün de konuşulan, fakat edebi lehçeye ve yazı diline geçmemiş binlerce Türk sözünü yaşatmak, sevdirmek ve bu sözleri bilmeyenleri isindirmek.

Halkımız Türk Dili Tektik Cemiyeti tarafından yapılacak neşriyate kadar bu ilginç rivayetlere kulaklarını tıkamalıdır. Bu neşriyattan sonra görü-

lecektir ki o çirkin sözlerin hiç biri yeni lügatlerimizde bulunmayacaktır. Bu rivayetleri çıkaranların takibata uğrayacaklarını da haber almış bulunuyoruz.

Türk diline dil uzatanlar cezasız kalamazlar ve kalamazlardır.

● Merkez Bankası'nın bir kararı

Ankara 9 — Merkez Bankası Vileylerde hisse alıp da henüz taksitlerini ödemeyenlerden bu taksitlerin ni-zamname mucibince faizi ile birlikte alınmasını kararlaştırmıştır.

günün ilanları

● Anadolu'da oturanlara müjde!

İstanbul'dan getirmek istediğiniz kadın, erkek kumaşı, çorabı, ayakkabı ve her türlü arzu ettiğiniz eşyayı hatta bir mendil dahi olsa toptan fiyatına derhal gönderilir. İstanbul'daki bolumum işleriniz takip ve süratle irtica edilir. İstanbul Yeni amî Caddesi Makulyan Han No: 16. Mektubunuza 6 ku ruşluk pul koymayı unutmayınız.

ÜNİVERSİTE SINAVINA Sınava Doğru 'NUN

TECRÜBELİ ÖĞRETMEN KADROSU İLE HAZIRLANIN

Sınava Doğru

HER PAZARTESİ BAYİLERDE

SINAVA DOĞRU' ya abone olursanız tasarruf edersiniz. SİNAVA DOĞRU' nun "Türkocağı cad. 39 - 41 Çağaloğlu İSTANBUL" adresine 1.650 TL. gönderin, 26 sayısı her hafta adresinize gelsin.

40 sayfa 75 lira